

LLIBRES CATALANS: "PAS I REPÀS" de Mn. Camil Geis

Mn. Camil Geis i Parragueras és un dels més notables poetes sacerdots en llengua catalana; probablement el mestre dels Rvds. Pere Ribot, Climent Forner i dels, com ell, "mestres en gai saber" Josep Serra i Janer i Joan Montalà López. La seva obra poètica completa fou aplegada (amb pròleg del signant) sota el títol "De primavera a reravera". Però, consecutivament, n'ha estat també homologada bibliogràficament la prosa, de la qual ha aparegut un 1er. volum, sota el títol "Pas i repàs", precedit d'un pròleg de l'escriptor Leandre Amigó, tan perfecte en el seu anàlisi temàtic i literari del llibre, i tan atinat en el resum de les seves seccions, que la millor crítica en fora la reproducció literal.

Mn. Geis, en poesia, és, verament un mestre: en la dicció, en la precisió, en la inspiració, en la metafòrica, en els aforismes, en la perfecció estròfica, en l'ajust rítmic, en el rigor dels consonants i els assonants. Però hi ha un aspecte essencial en el poeta que

també és present en la seva prosa: la riquesa del seu lèxic, que comporta, alhora, la seva estricta propietat, en substantius i en epítets, i que dóna al seu estil una força d'evocació autènticament modèlica, fins a esdevenir literalment antològica.

Aquest carisma expressiu de Mn. Geis li permet d'acusar una personalitat literària apta per a tota mena de comunicació exterior, amb el lector o amb l'oient; tant en la seva literatura pastoral (és a dir: sacerdotal) com en les seves digressions (narratives, periodístiques, reflexives, apologetiques, polèmiques, dialèctiques, rememoratives. Totes elles molt ben distribuïdes, al llarg d'aquestes 422 pp. útils, tan amenes com sòbries, en arguments i matisos.

Entre aquestes seccions temàticament diverses figura la versió original de la seva obra, per ell traduïda al francès i editada a França amb pròleg del popularíssim Pierre L'Ermite, titulada "L'enfer sur la terre en Dieu partout", fruit de l'experiència de

l'autor a la seva fugida de Catalunya, al començ de la persecució religiosa del 1936 (que motivà, sobre el mateix tema, el llibre de Joan Estelrich prologat per Paul Claudel en la seva "Ode aux Martyrs Espagnols", digna d'integrar-se en les seves anteriors i famoses "Cinq grandes Odes".

Sempre dintre un vèrtex doblement vocacional ("aris et focis") com el seu mestre (en vers i en prosa) Mn. Jacint Verdaguer (recreador de l'instrument lingüístic determinant de la Renaixença Catalana literària). Mn. Camil Geis és, doncs, un poeta-sacerdot i un sacerdot-poeta, sense desviacions de mal gust al llarg de seixanta anys d'exercici digne i fidel en ambdues vessants. Que Déu li conservi encara molts anys la vida per a seguir dignificant el Verb (Esperit Sant) amb el Verb (la llengua del seu poble), com fins ara.

Octavi Saltor

(Publicat a "Noticia Catalana" de Madrid. Julio-Agosto. 1982)

COM VAIG CONÈIXER A Mn. GEIS

Fou l'inoblidable Joan Costa i Deu qui m'induí a fer coneixença amb mossèn Geis. Era l'any 1934, ran de la publicació del meu llibre de poesies, "Vergeret d'Abril". Amb el meu enyorat espòs varem anar a visitar-lo a Sabadell al seu pis del carrer de Gràcia, on fórem rebuts amb aquella seva característica cordialitat. Aquell dia fou el preludi d'una ferma amistat que no havia d'acabar amb el temps. Ell, sovint venia a casa nostra a Barcelona, i, amb el meu

marit que era bon conversador, solien dialogar llargament.

Aquells que hem tractat a fons aquest exemplar sacerdot, deixant a part les excel·lències de la seva tan important com exuberant obra literària i musical, la qual ha estat amplament elogiada per autoritats de les Lletres, ens sentim obligats a fer menció del seu valor humà: humil, amb tot el seu saber. Abocat al bé i a la bondat. Incansable en el treball intel·lectual i cultural decantat generosament a Sa-

badell, malgrat no haver-hi nascut. No hi ha sabadellenc que ignori la seva presència edificant.

Diríem que mossèn Camil Geis és com un arbre esponerós, arrelat a casa nostra per oferir refugi moral i espiritual a tots els mortals.

Que Déu ens guardi per molts anys aquest gran amic-sacerdot, el qual, bregant pel bé, per l'art i la cultura, enalteix la nostra estimada ciutat.

Pilar Tous de Cirera

A Mn. Camil humil i gentil.

80 anys: un vuit i un zero.

Heu omplert el buit del temps creant la Bellesa increada i eterna. El vuit dels 80 anys va al davant del vostre intent de caminar cap al Qui és la Beutat transcendent: un estel gloriós.

80 anys: un vuit i un zero.

Heu complert el zero de la finitud humana amb l'infinitud de l'Amor increat. El zero dels 80 anys, després del camí resseguit: una estela gloriosa.

Que el Xt ajunti el buit del temps al zero de la vida sense finitud. Que Déu us combli eternament de la seva bellesa i amor.

Vostre humilment, gentilment.

A. Palou i Pujol, pvre.